

котрою они учатся и живут. С этой целью при изучении курса по страноведению используются следующие виды работы:

1). доступная для понимания подача материала. Студент знакомится с основными вехами истории страны, её обычаями, традициями, культурными нормами.

2). широкое использование наглядности: иллюстративный материал, таблицы, карты, схемы.

3). использование интерактивных методов обучения: демонстрация фильмов, с последующим обсуждением, использование музыкальных записей.

4). подготовка студентами собственной презентации по теме, с демонстрацией наглядных материалов: национальной одежды, сувениров, рекламной продукции.

5). проведение экскурсий, связанных с историей и традициями, которые были бы понятны и интересны студентам. Как пример можно привести экскурсию в музей украинской свадьбы в с. Будищи Полтавской области, музей гончарства в с. Опошня и др.

Все формы работы повышают интерес студентов к предмету «Страноведение», а через него и к богатым традициям, культуре и истории нашей страны. Это, несомненно, способствует воспитанию толерантности и повышает культуру межнационального общения как между студентами из разных стран в группе, так и между иностранными студентами и гражданами Украины.

ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ

О.С. ВАШЕВ, канд. мед. наук, доцент,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Однією з форм роботи лікаря спортивної медицини, тренера-педагога та реабілітолога є організація та проведення лікарсько-педагогічного контролю за тренувальними заняттями та змаганнями. Положення М.А. Семашка «Без лікарського контролю не може бути фізичної культури з кожним роком набуває ще більшої актуальності.

Зв'язок медицини і фізичної культури, контроль за фізичними навантаженнями еволюціонує з найдавніших часів. Так, Гіппократ (460-377 рр. до н.е.) вважав, що довголіття людини визначене тим, наскільки правильно вона

приймає «їжу для життя», якою були заняття оздоровчим бігом, гімнастикою, плаванням тощо. Він першим поставив питання щодо правильного дозування фізичних навантажень залежно від статі, віку й фізичного розвитку, а також намагався визначити показання та протипоказання відносно застосування фізичних вправ. Еволюціонує й фізична реабілітація як оздоровча галузь й педагогічна освітянсько-виховна професія в якій відновлювальний процес зумовлений не лікуванням, як у клінічній медицині, а, перш за все, оздоровленням завдяки використанню фізичних навантажень. Тому майбутні студенти-професіонали повинні добре знати особливості впливу на організм фізичних навантажень, уміти правильно організувати і проводити оздоровчотренувальний процес, а також набувати навичок у здійсненні самостійного психофізичного контролю, до якого в процесі освітянської діяльності вони обов'язково приєднуються у формі лікарсько-педагогічних спостережень у процесі тренувальних занять, як дослідження лікаря, тренера-педагога (реабілітологів) безпосередньо під час проведення тренувального заняття з метою оцінки впливу фізичних навантажень на організм студентів.

Ці дослідження є основною частиною комплексного, поглибленого медичного обстеження студентів. За допомогою цих спостережень можна вирішувати найрізноманітніші завдання, які однаковою мірою цікавлять лікаря, тренера-реабілітолога і студента. Найважливішим завданням є отримання свідчень про загальний вплив на організм навчально-тренувальних занять, що дає можливість визначити ступінь відповідності фізичних навантажень функціональним можливостям студентів та коригувати тренувально-виховний процес. Робота спортивного лікаря з тренером групи спортивного вдосконалення дозволяє визначити рівень спеціальної тренуваності спортсменів.

Завдання та форми організації досліджень: 1). оцінка санітарно-гігієнічних умов проведення тренувальних занять та змагань; 2). оцінка відповідності засобів і методів фізичного виховання, які застосовують у педагогічній роботі тренера чи реабілітолога, віковим особливостям і рівню рухової підготованості осіб, які займаються фізичними навантаженнями; 3). визначення об'єму та інтенсивності тренувальних навантажень та їх відповідність функціональним можливостям організму; 4). визначення функціонального стану і рівня тренуваності студента-спортсмена; 5). оцінка змін у стані здоров'я студентів; 6). оцінка й вибір педагогічних, медичних та психологічних засобів і методів відновлення (реабілітації) фізкультурників та спортсменів. Успішне проведення досліджень можливе тільки за наявності взаєморозуміння та підтримки, хорошого контакту між лікарем, тренером і студентом.

Форми організації досліджень: безпосередньо на тренувальному занятті; до тренувального заняття і через 20-30 хвилин після нього; дослідження періоду відновлення через 4-6 годин, 24-48 годин після тренування; дослідження в день тренування; дослідження по мікроциклах (тижневих, місячних); дослідження після відпочинку. Характеристики форм досліджень студентства: оперативний; поточний та етапний, які використовуються на кафедрі фізичного виховання і спорту університету.

К ВОПРОСУ ФОРМИРОВАНИЯ ДУХОВНОГО МИРА СТУДЕНТОВ

С.Д. ВИННИЧЕНКО, канд. техн. наук, доцент

Харьковский национальный университет строительства и архитектуры

Т.А. ИВАНОВА, канд. техн. наук, доцент

Харьковский национальный университет им. В.Н. Каразина

Для развивающегося гуманистического общества, которое строится в соответствии с определёнными идеалами, огромное значение имеет, каким способом общественное бытие формирует у людей новые ценностные ориентации, установки, в какой степени они определяют мотивы их поведения.

Совершенствование процесса формирования личности, которая была бы способна по своим профессиональным качествам, мировоззренческим установкам и ценностным ориентациям активно участвовать в решении различных проблем общества – серьёзная задача.

Формирование духовного мира личности – процесс бесконечный, имеющий начало и не имеющий конца, процесс, всецело зависящий как от духовного богатства личности, так и от многообразия и социальных связей и отношений, характера отношений, господствующих в обществе.

Важная роль в совершенствовании воспитательной работы принадлежит высшей школе. Всё дело воспитания, образования и обучения студенческой молодёжи должно стать воспитанием в ней общечеловеческой морали, высокой гражданской сознательности.

Объективным условием нравственного развития и формирования личности является активное и сознательное участие в её развитии общества, в защите общечеловеческих ценностей. Общая идея и направленность гуманистического воспитания остаются постоянными, но методы и формы должны меняться с учетом конкретных условий, ситуаций, периодов развития новых социальных качеств личности в конкретной системе общественных отношений.